

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ФІНАНСОВО-ПРАВОВИЙ КОЛЕДЖ»**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ»**

для студентів

галузь знань **07 Управління та адміністрування**
спеціальність **072 Фінанси, банківська справа та страхування**
освітній рівень **фаховий молодший бакалавр**
освітня програма **«Фінанси, банківська справа та страхування»**
вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестри	шостий
Кількість кредитів ECTS	чотири
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Головченко О.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____)
«__»__ 20__р.

(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.

(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробники:

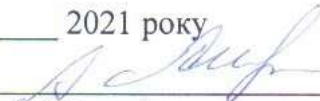
Головченко Ольга Віталіївна,

кандидат філософських наук, доцент, викладач кафедри гуманітарних дисциплін та фізичної підготовки

Схвалено науково-методичною комісією Фінансово-правового коледжу

Протокол № 1 від «26» серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

(Ростислав Рябий)

ВСТУП

1. Мета дисципліни: вивчення студентами основ і історії філософської культури, оволодіння ними філософською методологією аналізу і дослідження, формування наукового філософського світогляду.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної: опанування основних наукових проблем історії держави та права зарубіжних країн; формування навичок аналітичного мислення про динаміку становлення і розвитку окремих держав та їх правових систем; опанування навчальних дисциплін «Логіка», «Історія економіки та економічної думки».

3. Анотація навчальної дисципліни. Навчальної дисципліна «Філософія» створює умови для самостійного осмислення студентами існування та розвитку природного і соціального світу, формоутворень культури і пізнання, людини та її сутності. Філософія завжди апелювала до мислення людини як до вміння формувати уявлення та знання про світ і місце людини в ньому. Як саме мислення філософія – це не стільки результат, що закріплюється у формі чітких і виважених положень, скільки процес, якому належить навчитись. Це вміння мислити можна здобути лишень у процесі філософської освіти через діалог із мислителями минулого та сучасності, через діалог студента та викладача

4. Завдання вивчення дисципліни: формування в свідомості студентів системи засадничих поглядів і світоглядних переконань, узагальнених уявлень і концептуальних побудов про сутність та граничні проблеми буття, людську присутність у ньому, можливості його осягнення людським розумом. Філософія покликана визначити сукупність вихідних орієнтирів, що зумовлюють програму соціальної поведінки людини.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 - знати; 2 - вміти; 3 - комунікація; 4 - автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1.	<i>Знати</i> Основні філософські категорії та загальнонаукові методи. Структура філософського знання.	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
1.2.	<i>Знати:</i> базові уявлення про основи філософії, що необхідні для формування власного логічно обґрунтованого світогляду; сприяють розвитку культури та соціалізації	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна</i>	10%

	особистості.	<i>студента</i>	<i>робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	
1.3.	<i>Знати:</i> основні філософські концепції щодо закономірностей розвитку економіки, історії та права. Причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства. Концептуальні світоглядні основи сучасної культури громадянського суспільства в умовах інформаційної цивілізації.	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	15%
1.4.	<i>Знати</i> критичне осмислення основних концепцій сучасної філософії, перш за все, – теорії наукового пізнання та філософської антропології в навчанні і професійній діяльності.	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
2.1.	<i>Вміти</i> використовувати основну філософську термінологію та методологію; визначати тип власного світогляду; застосовувати основні надбання філософії для розбудови власних свідомості та культури мислення.	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
3.1	<i>Застосовувати</i> історичні та сучасні філософсько-наукові уявлення про світ для формування власного свідомого відношення до світу, закономірностей його існування..	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
3.2.	<i>Визначати</i> власний сенс життя та ціннісні пріоритети як частину світоглядних установок; співвідношення свободи та відповідальності в формуванні власної творчої діяльності.	<i>Семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна</i>	15%

	<i>Використовувати фактори, завдяки яким можливий розвиток власних свідомості та мислення.</i>		<i>робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	
4.2	<i>Співвідносити філософські та наукові проблеми з відповідними рівнями пізнання; застосовувати загальнонаукову методологію; співвідносити філософське вирішення проблеми істинності знання з потребами розбудови власного світогляду і організації власної діяльності.</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>наукова робота</i>	<i>10%</i>
4.3	<i>Отримати здатність до подальшого навчання, наукової роботи, самостійного опрацювання тем, що пов'язані з історичними та сучасними філософськими уявленнями про розвиток для формування власного свідомого відношення до світу, закономірностей його існування та розвитку.</i>	<i>Самостійна робота студента</i>	<i>наукова робота,</i>	<i>10%</i>

6.1 Форми оцінювання студентів

- семестрові форми оцінювання:

1. експрес опитування – від 1 до 5 балів;
2. тестування – від 1 до 7 балів;
3. наукові роботи – від 1 до 10 балів;
4. дві модульні контрольні роботи – від 1 до 10 балів за кожну (всього: від 1 до 30 балів;

Максимальний бал, який може бути отриманий студентом за семестр складає 40 балів. Передбачені форми семестрового оцінювання сумарно не можуть перевищувати 40 балів.

- підсумкове оцінювання:

1. письмовий залік (в VI семестрі) – від 20 до 60 балів

Таким чином, набір балів відбувається:

В VI семестрі

	ЗМ1	ЗМ 2	залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	12	12	36	60
Максимум	20	20	60	100

Максимальна підсумкова оцінка за цю дисципліну може становити 100 балів. Студент може отримати на заліку та іспиті максимально 60 балів до яких додаються бали отримані студентом під час семінарських занять відповідного семестру. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за залікову та іспитову роботу не може

бути меншою 36 балів. У випадку коли студент на заліку чи іспиті набрав менше 36 балів, останні не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час семестру), у відомості в колонці «бали за залік/іспит» ставиться «0», а в колонку «результуюча оцінка» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру.

6.2 Організація оцінювання:

Види поточного контролю обираються викладачем, який веде семінарські заняття, за погодженням з лектором та у відповідності з даною програмою. Видами поточного контролю можуть бути: експрес опитування, тестування, наукова робота, модульні контрольні роботи.

При поточному контролі під час семінарських занять оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований студентом у відповіді, активність при обговоренні питань семінарського заняття, систематичність роботи на заняттях, результати виконання домашніх завдань.

Викладач, який проводить семінарські заняття, виставляє у визначений термін кількість набраних з поточного контролю балів і заносить їх у відповідні документи обліку успішності студентів. У випадку відсутності студента на семінарському занятті з поважних причин, він може відпрацювати пропущене заняття в позааудиторний час (час консультацій викладача), шляхом усного опитування, тестування, підготовки наукової доповіді. За результатами відпрацювання пропущеного заняття з поважних причин викладачем нараховуються бали. За невідпрацьовані заняття бали не нараховуються.

Дисципліна викладається в одному семестрі (ЗМ 1 та ЗМ 2). За 5 днів до початку екзаменаційної сесії у кожному з семестрів викладач, який веде семінарські заняття, припиняє приймати відпрацювання. Заняття пропущені та не відпрацьовані студентом у першому семестрі не допускаються до відпрацювання в другому семестрі.

Для студентів, які упродовж навчання не досягли мінімального порогового рівня оцінки (60% від максимально можливої кількості балів), проводиться заключна форма роботи, максимальна оцінка за яку не може перевищувати 40% підсумкової оцінки (до 40 балів за 100 – бальною шкалою). Для отримання максимальної оцінки за результатами заключної форми роботи (40 балів за 100 – бальною шкалою) студент має успішно скласти не менше 2-х семестрових форм оцінювання, які визначаються викладачем, проявити високий рівень результатів навчання.

Максимальний бал, який може бути отриманий студентом за підсумком навчання протягом семестру складає 40 балів. Мінімальний бал, який має бути отриманий студентом за відповідними формами оцінювання складає 24 бали.

Викладач, який веде семінарські заняття, має право звернутись до декана юридичного факультету про не допуск до підсумкового оцінювання студента, якщо під час семестру він не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю. Про недопуск студента до підсумкового оцінювання викладач має подати в деканат юридичного факультету подання з графіком можливих відпрацювань не пізніше, ніж за 10 робочих днів до початку періоду складання заліків. Для студентів, які упродовж навчання протягом семестру не досягли мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) і, як результат, не допущені до складання підсумкової форми контролю (залік/іспит), проводяться відпрацювання у формі, яка передбачена робочою програмою, максимальна оцінка за які не може перевищувати кількості балів, що дорівнює різниці між мінімальним пороговим рівнем оцінки (24 бали) та фактичною кількістю балів, що отримані студентом за всіма формами поточного контролю.

Якщо студент за підсумком відпрацювань не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали), викладач, який веде семінарські заняття і приймав відпрацювання, звертається до декана юридичного факультету з поданням в якому фіксує невиконанням студентом індивідуального навчального плану.

За результатами складання підсумкової форми контролю (заліку/іспиту) студент може отримати максимально 60 балів.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну формується шляхом додавання кількості балів, отриманих протягом семестру, та кількості балів, отриманих за підсумковою формою контролю (залік/іспит) і така сума балів не може бути меншою за 60 балів.

6.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74

7. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, семінарських занять та самостійної роботи

Т е м а	Лекції (к-ть год.)	Семін. заняття (к-ть год.)	Самост. робота (к-ть год.)
Змістовний модуль 1. Історія і методологія філософії. Онтологія і феноменологія.			
Тема 1. Предметне поле та призначення філософії	4	4	8
Тема 2. Історичні типи філософії	4	4	8
Тема 3. Філософське розуміння світу	4	4	8
Тема 4. Свідомість як філософська проблема	4	4	6
Модульне тестування 1			
Змістовний модуль 2. Діалектика, гносеологія та праксеологія. Філософська антропологія та соціальна філософія			
Тема 5. Діалектика як філософський метод розуміння відносин людини і світу	4	4	8
Тема 6. Практика і пізнавальне ставлення людини до світу	4	4	8
Тема 7. Відносини людини і суспільства як філософська проблема	4	4	6
Тема 8. Духовність людського буття	2	2	8
Модульне тестування 2.			
Екзамен			
В С Ь О Г О :	30	30	60

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – **30 год.**

Семінари – **30 год.**

Самостійна робота – **60 год.**

8. Рекомендовані джерела:

Основна література:

1. Методично-дидактичний посібник для організації самостійної роботи з курсу «Філософія» для студентів всіх форм навчання, усіх спеціальностей / уклад. О.М.Сичевська-Возняк – Луцьк: Луцький НТУ, 2017. – 40 с.
2. Сичевська-Возняк О. М. Філософія. Методичні вказівки до семінарських занять для студентів усіх напрямів денної форми навчання / О. М. Сичевська-Возняк. – Луцьк : ЛНТУ, 2010. – 108 с. – посібник.
3. Сичевська-Возняк О.М. Методично-дидактичний посібник практичних занять до курсу «Філософія» для студентів усіх напрямів денної форми навчання / О. М. Сичевська-Возняк. – Луцьк : ЛНТУ, 2010. – 48 с. – посібник.
4. Сичевська-Возняк О.М. Філософія. Конспект лекцій для студентів усіх напрямів заочної форми навчання / О. М. Сичевська-Возняк. – Луцьк : ЛНТУ, 2010. – 212 с. (9,5 др. арк.) – посібник.

5. Філософія. Конспект лекцій за модульною системою для студентів усіх напрямів денної та заочної форм навчання, усіх спеціальностей / уклад. О.М. Сичевська-Возняк. – Луцьк: ЛНТУ, 2017. – 112 с.
6. Філософія [Текст] : методичні вказівки до виконання семінарських занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня усіх спеціальностей денної форми навчання / уклад. О. М. Сичевська-Возняк. – Луцьк : Луцький НТУ, 2019. – 71 с.
7. Філософія [Текст] : методичні вказівки для організації самостійної роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання / уклад. О. М. Сичевська-Возняк. – Луцьк : Луцький НТУ, 2019. – 41 с.
8. Філософія [Текст] : Методичні вказівки до семінарських занять для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та форми навчання / Уклад. О. Ю. Сільвестрова, О. І. Ситник. – Луцьк, Луцький НТУ, 2017. – 36 с.
9. Філософія [Текст] : Проблемні питання та завдання для дискусії на семінарських заняттях для студентів денної форми навчання усіх спеціальностей / Уклад. О. Ю. Сільвестрова. – Луцьк, Луцький НТУ, 2018. – 33 с.

Додаткова література:

1. Вступ до філософії [Текст] : навч.-метод. посіб. з курсу «Філософія» для студентів усіх спец. і форм навчання / [І. В. Владленова та ін.] ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2018. – 185 с.
2. Горський В. Історія української філософії [Текст]: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. С. Горський, К. В. Кислюк. – К. : Либідь, 2004. – 488 с.
3. Основи філософських знань. Підручник. Для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня – молодший спеціаліст. / В.А. Буслинський, П.І. Скрипка. За ред. В.А.Буслинського. – Львів : «Новий Світ - 2000», 2011. – 352 с.
4. Петрушенко, В. Л. Філософія [Текст] : навч. посіб. У 2 ч. Світова філософія, фундаментальні проблеми філософії. Релігієзнавство, етика та естетика, логіка / В. Л. Петрушенко. – Львів : Новий Світ-2000, 2012. – 647 с.: іл. – (Серія «Вища освіта в Україні»).
5. Практична філософія науки [Текст] = Практическая философия науки = Practical philosophy of science : [зб. наук. пр.] / Ірина Добронравова ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Суми : Університетська книга, 2017. – 351 с.
6. Сичевська-Возняк О.М., Сільвестрова О.Ю. Філософія : Електронний навчальний посібник / О.М. Сичевська-Возняк, О.Ю. Сільвестрова. – Луцьк: ЛНТУ, 2019.– (Довідка № 19- 19).
7. Сичевська-Возняк О.М., Сільвестрова О.Ю. Філософія [Текст] : Навчальний посібник / О.М. Сичевська-Возняк, О.Ю. Сільвестрова. – Луцьк: ЛНТУ, 2018.– 189 с.
8. Філософія [Текст] : навч. посіб. / [В. Л. Петрушенко та ін.] ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – 2-ге вид., допов. і переробл. – Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2013. – Ч. 1 : Історія світової філософії. – 2013. – 170 с.
9. Філософія [Текст] : навч. посіб. / за ред. І. Ф. Надольного ; Л. В. Губерський, І. Ф.Надольний, В. П. Андрущенко [та ін.]. – 8-ме вид., стер. – К.: Вікар, 2011. – 456 с. – (Серія «Вища освіта ХХІ століття»).
10. Філософія [Текст] : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2018. – 430 с.
11. Філософія в тестах [Текст] : навч. посіб. / [В. О. Чернієнко та ін.] ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т». – Харків : ХАІ, 2018. – 219 с.
12. Філософія [Текст] : [баз.] підруч. для студентів ВНЗ / [Л. В. Губерський та ін.]. – Вид. 2-ге, перероб. і допов. – Харків : Фоліо, 2018. – 620, [1] с.
13. Філософія. Кредитно-модульний курс: Навч. посіб. / За ред. Р. О. Додонова, Л. І. Мозгового. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 456 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <https://sr.org.ua/uk/> - Міжнародний науковий журнал «ScienceRise»
2. <http://www.gileya.org/> - Всеукраїнське фахове видання «Гілея: науковий вісник», збірник наукових праць
3. <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html> - Електронна бібліотека філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка 8
4. <http://pidruchniki.ws/> - Перша українська електронна бібліотека підручників.
5. <http://chitalka.net.ua/?s=%D0%A4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%8F> Студентська бібліотека «Читалка». Електронні підручники з філософії
6. <http://filosof.historic.ru/> - Цифрова бібліотека з філософії.
7. http://krotov.info/spravki/history_temy/21_f/filosofii_istoria.html - Бібліотека Якова Кротова. Розділ «Філософія»
8. <http://elib.org.ua/books/philosofy/filbest/index.html> - Підручники з філософії.
9. http://www.gumer.info/bogoslov_Buks/Philos/index_philos.php - Електронна бібліотека з гуманітарних наук Гумер